DOC 51 **0951/001**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 mars 2004

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 22 du Code de la nationalité belge en vue d'instaurer le principe de la double nationalité pour les ressortissants belges qui acquièrent volontairement une nationalité étrangère

(déposée par Mme Marie Nagy)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 maart 2004

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 22 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit met het oog op het instellen van het principe van de dubbele nationaliteit voor de Belgische onderdanen die vrijwillig een buitenlandse nationaliteit verkrijgen

(ingediend door mevrouw Marie Nagy)

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi a pour objet de permettre aux ressortissants belges qui, âgés de dix-huit ans, acquièrent volontairement une nationalité étrangère de conserver leur nationalité belge. La modification législative proposée consiste en l'abrogation de l'article 22, §1er, 1° du Code de la nationalité belge.

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de Belgische onderdanen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt en vrijwillig een buitenlandse nationaliteit verkrijgen, hun Belgische nationaliteit te laten behouden. De voorgestelde wetswijziging bestaat in de opheffing van artikel 22, § 1, 1°, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit.

cdH	:	*Centre démocrate Humaniste*
CD&V	:	*Christen-Democratisch en Vlaams*
ECOLO	:	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales*
FN	:	*Front National*
MR	:	*Mouvement Réformateur*
N-VA	:	*Nieuw - Vlaamse Alliantie*
PS	:	*Parti socialiste*
sp.a - spirit	:	*Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.*
VLAAMS BLOK	:	*Vlaams Blok*
VLD	:	*Vlaamse Liberalen en Democraten*

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 :	*Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
QRVA :	*Questions et Réponses écrites*
CRIV :	*Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)*
CRABV :	*Compte Rendu Analytique (couverture bleue)*
CRIV :	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)* *(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)*
PLEN :	*Séance plénière*
COM :	*Réunion de commission*

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 :	*Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA :	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV :	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)*
CRABV :	*Beknopt Verslag (blauwe kaft)*
CRIV :	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)* *(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)*
PLEN :	*Plenum*
COM :	*Commissievergadering*

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à permettre aux Belges qui acquièrent une autre nationalité de conserver leur nationalité belge et instaure de la sorte le principe de la double nationalité.

L'article 22, §1er, 1° du Code de la nationalité belge dispose que « celui qui, ayant atteint l'âge de dix-hui ans, acquiert volontairement une nationalité étrangère» perd la qualité de belge. Cet article 22, §1er, 1°, reflète une conception napoléonienne de la nationalité. La multipatridie était considérée comme une menace pour la sauvegarde du principe de l'appartenance du citoyen à la Nation et la sécurité juridique en raison de la création de situations juridiques transnationales. La convention européenne de 1963 sur la réduction des cas de pluralité de nationalités et sur les obligations militaires en cas de pluralité de nationalités a également eu une influence déterminante sur la formulation actuelle de l'article 22, §1er, 1°, du Code de la nationalité belge. Cette convention pose le principe de la perte obligatoire et automatique de la nationalité d'origine d'une personne qui acquiert une autre nationalité à la suite d'une manifestation expresse de volonté.

Cet article 22, §1er, 1°, n'est plus d'actualité aujourd'hui. De nombreux Belges travaillent à l'heure actuelle un peu partout à travers le monde. Ces Belges doivent pour pouvoir bénéficier d'un certain nombre de droits élémentaires adopter la nationalité du pays où ils résident. Ils se retrouvent alors devant un choix douloureux : soit adopter la nationalité du pays où ils se trouvent, soit garder la nationalité belge. Nos compatriotes éprouvent un réel déchirement et un profond sentiment d'injustice. En effet, l'adoption d'une nouvelle nationalité se fait le plus souvent pour des raisons purement pratiques et constitue donc ce que l'on pourrait appeler un mariage de raison. Elle n'implique pas un rejet de la Belgique et des attaches que la personne a gardées avec son pays d'origine. Outre la rupture sur le plan des origines, la perte de la nationalité belge a également des conséquences importantes du point de vue pratique : perte du droit de vote, de la protection diplomatique et en cas d'expatriation hors Europe, perte du passeport européen.

De plus, la situation actuelle crée une véritable inégalité entre les Belges et les ressortissants étrangers présents sur notre territoire. Un Belge qui adopte une

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de Belgen die een andere nationaliteit verkrijgen, hun Belgische nationaliteit te laten behouden en stelt aldus het principe van de dubbele nationaliteit in.

Artikel 22, § 1, 1°, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit bepaalt dat «hij die de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en vrijwillig een vreemde nationaliteit verkrijgt» de staat van Belg verliest. Die bepaling is de weerspiegeling van een napoleontische opvatting van het begrip nationaliteit. Meervoudige nationaliteit werd beschouwd als een bedreiging voor het principe dat de burger deel uitmaakt van de Natie; daarenboven zou de rechtszekerheid in het gedrang komen doordat transnationale juridische situaties ontstaan. De Europese Overeenkomst van 6 mei 1963 betreffende de beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit, opgemaakt te Straatsburg, heeft eveneens een beslissende invloed gehad op de huidige formulering van artikel 22, § 1, 1° van het Wetboek van de Belgische nationaliteit. Dat verdrag stelt dat iemand die ten gevolge van een uitdrukkelijke wilsverklaring een andere nationaliteit verkrijgt, zijn oorspronkelijke nationaliteit niet mag behouden en die automatisch verliest.

Artikel 22, § 1, 1°, is uit de tijd. Talrijke Belgen zijn tegenwoordig zowat overal in de wereld aan de slag. Om voor een aantal elementaire rechten in aanmerking te komen, moeten die Belgen de nationaliteit aannemen van het land waar ze verblijven. Zij staan dan voor een pijnlijke keuze: de nationaliteit van dat land aannemen of de Belgische nationaliteit behouden. Die landgenoten hebben dan echt gevoelens van verscheurdheid en voelen zich zwaar onrechtvaardig behandeld. Kiezen voor een nieuwe nationaliteit geschiedt immers meestal om louter praktische redenen; het gaat met andere woorden om een zogenaamd «verstandshuwelijk». Het houdt geen verwerping in van België of van gehechtheid aan het land van herkomst. Behalve een breuk op het vlak van de herkomst heeft het verlies van de nationaliteit ook belangrijke gevolgen uit een praktisch oogpunt: verlies van stemrecht, verlies van diplomatieke bescherming en, bij vertrek uit Europa, verlies van het Europees paspoort.

Voorts creëert de huidige toestand echte ongelijkheid tussen de Belgen en de buitenlandse onderdanen die op ons grondgebied verblijven. Een Belg die een

autre nationalité perdra sa nationalité d'origine alors qu'un ressortissant étranger qui acquiert la nationalité belge pourra garder sa nationalité d'origine. La présente proposition de loi a donc pour but de supprimer cette différence de traitement.

La convention européenne sur la nationalité du 6 novembre 1997 offre dans son article 7, §1er, a), aux Etats Parties la possibilité de choisir entre la perte ou non de la nationalité d'origine en cas d'acquisition volontaire d'une autre nationalité par un ressortissant d'un des Etats Parties. Cette convention adopte donc une position contraire à la convention de 1963. La Belgique n'a pas encore signé ni ratifié la convention de 1997. Etant donné les contradictions internes en ce qui concerne la double nationalité entre les deux conventions, la Belgique devra dénoncer la convention de 1963 pour pouvoir signer et ratifier celle de 1997. La présente proposition de loi a pour objet d'inciter le législateur à accélérer la procédure de ratification de la convention de 1997 et à dénoncer, dans la mesure nécessaire, la convention de 1963 et de modifier le Code belge de la nationalité en fonction de la ratification de la convention de 1997.

Marie NAGY (ECOLO)

andere nationaliteit aanneemt, verliest zijn oorspronkelijke nationaliteit, terwijl een buitenlandse onderdaan die de Belgische nationaliteit verkrijgt, zijn oorspronkelijke nationaliteit zal kunnen behouden. Dit wetsvoorstel strekt er derhalve toe dat verschil in behandeling weg te werken.

Artikel 7, § 1, a), van het Europees Verdrag van 6 november 1997 inzake nationaliteit biedt een Staat die Partij is, de mogelijkheid de oorspronkelijke nationaliteit al dan niet te laten verliezen als een onderdaan van een Staat die Partij is, een andere nationaliteit vrijwillig verkrijgt. Dat verdrag neemt dus een standpunt aan dat tegengesteld is aan dat van de Overeenkomst van 1963. België heeft het verdrag van 1997 nog niet bekrachtigd, en ook niet ondertekend. Gelet op de interne tegenstrijdigheden inzake de dubbele nationaliteit in beide verdragen zal België de overeenkomst van 1963 eerst moeten opzeggen om die van 1997 te kunnen ondertekenen en bekrachtigen. Dit wetsvoorstel heeft tot doel de wetgever aan te sporen de bekrachtigingsprocedure voor het verdrag van 1997 te versnellen en, voor zover nodig, de overeenkomst van 1963 op te zeggen, zodat het Wetboek van de Belgische nationaliteit kan worden gewijzigd in de zin van de bekrachtiging van het verdrag van 1997.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 22 du Code de la nationalité belge sont apportées les modifications suivantes :

A) au §1er, le 1° est abrogé ;

B) au §1er, 3°, les mots « 1° ou du » sont supprimés.

Art. 3

La présente loi entre en vigueur le premier jour du quatrième mois qui suit celui en cours duquel la Belgique aura ratifié la convention européenne du 6 novembre 1997 sur la nationalité.

17 février 2004

Marie NAGY (ECOLO)

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 22 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) in § 1, wordt het 1° opgeheven;

B) in § 1, 3°, worden de woorden «1° of» weggelaten.

Art. 3

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de vierde maand na die waarin België het Europees verdrag van 6 november 1997 inzake nationaliteit zal hebben bekrachtigd.

17 februari 2004

TEXTE DE BASE	TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION
Code de la nationalité belge	**Code de la nationalité belge**
Art.22	Art.22
§ 1er. Perdent la qualité de Belge:	§ 1er. Perdent la qualité de Belge:
1° celui qui, ayant atteint l'âge de dix-huit ans, acquiert volontairement une nationalité étrangère;	[…]
2° celui qui, ayant atteint l'âge de dix-huit ans, déclare renoncer à la nationalité belge; cette déclaration ne peut être faite que si le déclarant prouve qu'il possède une nationalité étrangère ou qu'il l'acquiert ou la recouvre par l'effet de la déclaration;	2° celui qui, ayant atteint l'âge de dix-huit ans, déclare renoncer à la nationalité belge; cette déclaration ne peut être faite que si le déclarant prouve qu'il possède une nationalité étrangère ou qu'il l'acquiert ou la recouvre par l'effet de la déclaration;
3° l'enfant non émancipé n'ayant pas atteint l'âge de dix-huit ans et soumis à l'autorité d'un seul auteur ou adoptant, lorsque celui-ci perd la nationalité belge par l'effet du 1° ou du 2°, à la condition que la nationalité étrangère de l'auteur ou de l'adoptant soit conférée à cet enfant ou que celui-ci la possède déjà; lorsque l'autorité sur l'enfant est exercée par les père et mère ou par les adoptants, l'enfant non émancipé n'ayant pas atteint l'âge de dix-huit ans ne perd pas la nationalité belge tant que l'un d'eux la possède encore; il la perd lorsque cet auteur ou adoptant vient lui-même à la perdre, à la condition que cet enfant acquière la nationalité d'un de ses auteurs ou adoptants ou qu'il la possède déjà; la même règle s'applique au cas où l'autorité sur l'enfant est exercée par le père ou la mère et son conjoint adoptant;	3° l'enfant non émancipé n'ayant pas atteint l'âge de dix-huit ans et soumis à l'autorité d'un seul auteur ou adoptant, lorsque celui-ci perd la nationalité belge par l'effet du *[...]* 2°, à la condition que la nationalité étrangère de l'auteur ou de l'adoptant soit conférée à cet enfant ou que celui-ci la possède déjà; lorsque l'autorité sur l'enfant est exercée par les père et mère ou par les adoptants, l'enfant non émancipé n'ayant pas atteint l'âge de dix-huit ans ne perd pas la nationalité belge tant que l'un d'eux la possède encore; il la perd lorsque cet auteur ou adoptant vient lui-même à la perdre, à la condition que cet enfant acquière la nationalité d'un de ses auteurs ou adoptants ou qu'il la possède déjà; la même règle s'applique au cas où l'autorité sur l'enfant est exercée par le père ou la mère et son conjoint adoptant;
4° à 7° *(inchangés)*	4° à 7° *(inchangés)*
§§ 2 à 4 *(inchangés)*	§§ 2 à 4 *(inchangés)*

BASISTEKST	BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL
Wetboek van de Belgische nationaliteit	**Wetboek van de Belgische nationaliteit**
Art.22	Art.22
§ 1. De staat van Belg verliest:	§ 1. De staat van Belg verliest:
1° hij die de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en vrijwillig een vreemde nationaliteit verkrijgt;	[…]
2° hij die de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en verklaart afstand te doen van de Belgische nationaliteit; de daartoe strekkende verklaring kan alleen worden afgelegd wanneer de belanghebbende bewijst dat hij een vreemde nationaliteit bezit of die als gevolg van zijn verklaring verkrijgt of herkrijgt;	2° hij die de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en verklaart afstand te doen van de Belgische nationaliteit; de daartoe strekkende verklaring kan alleen worden afgelegd wanneer de belanghebbende bewijst dat hij een vreemde nationaliteit bezit of die als gevolg van zijn verklaring verkrijgt of herkrijgt;
3° het niet ontvoogd kind dat de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt en onder het gezag staat van een enkele ouder of adoptant wanneer deze op grond van 1° of 2° de staat van Belg verliest, mits de vreemde nationaliteit van de ouder of adoptant aan dat kind wordt verleend of dit die nationaliteit reeds bezit; wanneer het gezag over het kind door de ouders of door de adoptanten wordt uitgeoefend, verliest het niet ontvoogd kind dat de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt de Belgische nationaliteit niet zolang één van hen die nog bezit; het verliest ze wanneer die ouder of adoptant ze zelf verliest, mits dit kind de nationaliteit van één van zijn ouders of adoptanten verkrijgt of ze reeds bezit; dezelfde regel geldt wanneer het gezag over het kind door de vader of de moeder samen met de echtgenoot-adoptant wordt uitgeoefend;	3° het niet ontvoogd kind dat de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt en onder het gezag staat van een enkele ouder of adoptant wanneer deze op grond van *[...]* 2° de staat van Belg verliest, mits de vreemde nationaliteit van de ouder of adoptant aan dat kind wordt verleend of dit die nationaliteit reeds bezit; wanneer het gezag over het kind door de ouders of door de adoptanten wordt uitgeoefend, verliest het niet ontvoogd kind dat de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt de Belgische nationaliteit niet zolang één van hen die nog bezit; het verliest ze wanneer die ouder of adoptant ze zelf verliest, mits dit kind de nationaliteit van één van zijn ouders of adoptanten verkrijgt of ze reeds bezit; dezelfde regel geldt wanneer het gezag over het kind door de vader of de moeder samen met de echtgenoot-adoptant wordt uitgeoefend;
4° tot 7° *(ongewijzigd)*	4° tot 7° *(ongewijzigd)*
§§ 2 tot 4 *(ongewijzigd)*	§§ 2 tot 4 *(ongewijzigd)*

Centrale drukkerij – Deze publicatie wordt uitsluitend gedrukt op volledig gerecycleerd papier
Imprimerie centrale – Cette publication est imprimée exclusivement sur du papier entièrement recyclé